

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 sierpnia 2014 L. K. wniósł o zasądzenie od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwoty 43 347 złotych wraz z odsetkami od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania. Żądana kwota stanowiła równowartość diet, które zdaniem powoda były mu należne z tytułu podróży służbowej. W skład wskazanej kwoty L. K. zaliczył również 1000 zł stanowiący równowartość zakupionej przez niego odzieży ochronnej, w którą nie został wyposażony przez pracodawcę oraz 10 292 zł – stanowiące jego wydatki na przejazd własnym pojazdem w celach służbowych.

Pozwany (...) złożył odpowiedź na pozew wnosząc o oddalenie powództwa. Podniósł, że powód nie odbywał podróży służbowych, lecz wykonywał pracę w miejscu ustalonym w umowie o pracę. Wskazał, że L. K. został wyposażony w elementy odzieży służbowej, zaś kwota przez niego wydatkowana nie została udowodniona. Co do kosztów dojazdu własnym samochodem podniesiono, że pracownicy otrzymywali na przejazdy z Polski do Francji ryczałty.

W dniu 12 marca 2015 roku powód rozszerzył powództwo wnosząc dodatkowo o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 5 592 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty jako ekwiwalentu za niewykorzystany urlop, a nadto wydanie powodowi świadectwa pracy z uwagi na uchybienie temu obowiązkowi przez pracodawcę.

Pozwany wniósł o oddalenie powyższych żądań. Takie stanowiska procesowe strony utrzymały do zamknięcia rozprawy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 września 2013 roku L. K. oraz (...) sp. z o.o. w W. zawarli umowę o pracę na czas określony od 1 października 2013 do 30 września 2014. Jako miejsce pracy zostały wskazane zakłady na terenie Francji, z zastrzeżeniem że miejsce pracy może ulegać zmianom na terenie Francji. Praca miała być wykonywana w wymiarze pełnego etatu, na stanowisku montera tras kablowych. Pracownikowi przysługiwały 2 dni urlopu za każdy pełen przepracowany miesiąc. Pracownik miał jednocześnie wypełnić plan urlopowy z wyprzedzeniem. Za niewykorzystany urlop przysługiwał pracownikowi stosowny ekwiwalent. Strony określiły wynagrodzenie na 9,43 euro za godzinę. W umowie ustalono też, że dojazd pracownika do pracy będzie odbywać się środkiem transportu wskazanym przez pracodawcę, chyba że pracownik zrezygnuje z transportu oferowanego przez pracodawcę. Koszty dojazdu miały być opłacone przez pracodawcę, najkrótszą drogą z miejsca zamieszkania do miejsca pracy.

Umowa ta została za porozumieniem stron rozwiązana w dniu 5 listopada 2013 roku.

Następnie w dniu 7 listopada 2013 roku strony zawarły kolejną umowę o pracę na czas od 12 listopada 2013 do 20 grudnia 2013 roku. Jako stanowisko pracy wskazano montera zaczepów, z wynagrodzeniem 9,43 euro brutto za godzinę w wymiarze 35 godzin tygodniowo. Miejsce pracy określono jako Francję. Umowa zawierała również ustalenia co do kosztów dojazdów- tak jak uprzednio zawarta.

W dniu 18 stycznia 2014 roku L. K. oraz (...) sp. z o.o. w W. zawali umowę o pracę na czas określony od dnia 20 stycznia 2014 roku do dnia 19 grudnia 2014 roku. Jako miejsce pracy została wskazana Francja. Praca miała być wykonywana w wymiarze 35 godzin tygodniowo na stanowisku montera tras kablowych z wynagrodzeniem 9,43 euro brutto za godzinę. Strony ustaliły, że dojazd pracownika do pracy będzie odbywać się środkiem transportu wskazanym przez pracodawcę, chyba że pracownik zrezygnuje z transportu oferowanego przez pracodawcę. Koszty dojazdu miały być opłacone przez pracodawcę, najkrótszą drogą z miejsca zamieszkania do miejsca pracy.

W dniu 20 stycznia 2014 roku strony ustaliły, że stawka wynagrodzenia wyniesie 9,53 euro za godzinę, zaś miejscem wykonywania pracy będzie Francja i Polska.

(okoliczności bezsporne, a nadto umowy –k. 7-20 i załączone akta pracownicze)

Wynagrodzenie brutto L. K. za okres trzech miesięcy (luty-kwiecień 2014), na podstawie zawartej od dnia 20 stycznia 2014 do dnia 19 grudnia 2014, obliczone jak ekwiwalent za urlop wyniosło 6993,39 zł.

Dowód: zaświadczenie –k. 30

(...) sp. z o.o. wypłacił L. K. kwoty na przejazdy z Polski do pracy we Francji w wysokości 250 euro, 200 euro oraz 200 euro w drodze kolejno zlecanych przelewów. Przekazał również w gotówce kwoty kolejno 400 euro, 150 euro oraz 280 euro na koszty przejazdu samochodem z Polski do Francji oraz z powrotem. Kwestie te były pomiędzy stronami uregulowane. Wypłacone pieniądze miały zostać przeznaczone na tankowanie pojazdów, którymi pracownicy przemieszczali się po kilka osób w każdym. Dodatkowo na miejscu zapewniono im służbowy pojazd do dojazdów do pracy na terenie Francji.

Dowód: potwierdzenia przelewów – k. 33-35, dokumenty KW –k. 36, zeznania B. S. –k. 81-83, zeznania J. B. (1) – k. 109-110, zeznania A. B. –k. 111-112

W dniu 23 czerwca 2014 roku L. K., działając przez pełnomocnika, wezwał (...) sp. z o.o. do zapłaty kwoty 7 700 euro tytułem diet oraz 1000 zł tytułem kosztów zakupu odzieży roboczej.

Dowód: wezwanie do zapłaty –k. 22-23

(...) za okres od 12 listopada 2013 do 20 grudnia 2013 wydał L. K. świadectwo pracy.

Dowód: świadectwo pracy –k. 24-35

W ramach pracy we Francji L. K. wydano kask i rękawiczki. Pozostałe elementy odzieży i wyposażenia, konieczne do pracy L. K. musiał zorganizować we własnym zakresie. Nie zgłaszał on w tym zakresie potrzeby dodatkowego wyposażenia i odzieży służbowej do pracodawcy.

Praca na stanowiskach wskazanych w umowach wymagała od L. K. poruszania się w studzienkach kanalizacyjnych, gdyż w tych miejscach miały być kładzione kable.

Na miejscu, do dojazdów z miejsca zakwaterowania do miejsca pracy L. K. korzystał z własnego pojazdu, rezygnując z transportu oferowanego przez pracodawcę. Były również sytuacje, gdy L. K. korzystał do dojazdów busem służbowym. Za przejazdy własnym samochodem otrzymywał zwrot wydatków za paliwo na podstawie przedstawianych paragonów. Kwestie związane z amortyzacją pojazdu nie były przez strony uregulowane. Również rozliczenie kosztów używania samochodu nie zostało uregulowane.

Dowód: zeznania B. S. –k. 81-83, zeznania J. B. (1) – k. 109-110, zeznania A. B. –k. 111-112, zeznania L. K. –k. 124-126, dokumentacja fotograficzna –k. 120

Za okres od 20 stycznia 2014 roku do dnia 19 grudnia 2014 roku L. K. nie otrzymał świadectwa pracy. W tym okresie nie korzystał też z urlopu wypoczynkowego. Od kwietnia 2014 roku do daty zakończenia umowy przebywał na zwolnieniu lekarskim.

Dowód: zeznania L. K.-k. 124-126, załączone akta pracownicze

Dokumentacja kadrowa i płacowa L. K., związana z wymiarem urlopu za 2014 rok nie została przez pozwanego przedstawiona. Również Sąd z urzędu nie ustalił gdzie ona się znajduje.

Dowód: korespondencja –k. 131, k. 139, k. 144

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dowodów. Złożone dokumenty prywatne stanowią wiarygodny materiał dowodowy, gdyż ich treść jest jasna i oczywista oraz nie budzi wątpliwości. Strony

ponadto nie kwestionowały treści, ani prawdziwości danych tam zawartych, Sąd zaś nie miał podstaw by czynić to z urzędu. Oko

Przy rekonstrukcji stanu faktycznego Sąd oparł się we wskazanym powyżej zakresie na zeznaniach powoda oraz świadków. Należy je w tej części ocenić jako logiczne, spójne i konsekwentne. Relacjonowane zdarzenia znajdują potwierdzenie w złożonych dokumentach. Nadto powyższe okoliczności wzajemnie ze sobą korespondują.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka J. B. (2) i zeznaniom powoda co do kosztów odzieży służbowej. Nie są one potwierdzone żadnym innym materiałem dowodowym i stanowią dowolne operowanie kwotami jakie miały być przeznaczone na zakup odzieży. Na walor wiarygodności nie zasługują okoliczności związane z tym, że odzież została zakupiona przez powoda na targu od osoby, która sprzedawała tam dużo służbowej odzieży lub bez faktury, aby zaoszczędzić koszty. Stanowią one jedynie niepoparte materiałem dowodowym twierdzenia powoda. O takich okolicznościach zakupu nie zeznają również świadkowie.

Sąd pominął dowody w postaci dokumentacji ZUS. Kwestie związane z ubezpieczeniem społecznym i stawką wynagrodzenia nie były przedmiotem niniejszego postępowania, więc dokumenty z tym związane są nieprzydatne do ostatecznego rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo należało uwzględnić jedynie w części – co do ekwiwalentu za niewykorzystany urlop oraz obowiązku wydania świadectwa pracy. W pozostałym zakresie podlega ono oddaleniu.

Zgodnie z art. 171 kp w przypadku niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny. Pracodawca nie ma obowiązku wypłacenia ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w § 1, w przypadku gdy strony postanowią o wykorzystaniu urlopu w czasie pozostawania pracownika w stosunku pracy na podstawie kolejnej umowy o pracę zawartej z tym samym pracodawcą bezpośrednio po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniej umowy o pracę z tym pracodawcą.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że powód świadczył pracę od 20 stycznia 2014 roku do dnia 19 grudnia 2014. Za okres ten nie została przedstawiona żadna dokumentacja wskazująca, czy korzystał w tym czasie z urlopu. Brak zatem dowodu który w sposób jednoznaczny pozwoliłby na ustalenie jaka kwota należna jest powodowi z tego tytułu. W szczególności, że pracodawca nie wystawił za ten okres świadectwa pracy. Natomiast zgodnie z poczynionymi ustaleniami powód nie wykorzystał przysługującego mu urlopu, co w sytuacji ustania stosunku pracy rodzi obowiązek wypłaty stosownej kwoty z tego tytułu – zgodnie z przywołanym art. 171 kp.

Zgodnie z brzmieniem art. 94 kp, to pracodawca jest obowiązany m.in. prowadzić dokumentację w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akta osobowe pracowników i przechowywać tę dokumentację w warunkach niegroźących uszkodzeniem lub zniszczeniem. W konsekwencji, jak wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy, w sytuacji, gdy pracodawca narusza obowiązek prawidłowego prowadzenia dokumentacji w stopniu uniemożliwiającym lub poważnie utrudniającym pracownikowi ustalenie uprawnień, na nim właśnie spoczywa ciężar udowodnienia, że pracownik pracował w innym wymiarze niż twierdzi. (por. wyrok SN z 2007.11.20, sygn. akt II PK 81/07, publik. w OSNP 2009/1-2/5, wyrok SN z 1999.05.14, sygn. akt I PKN 62/99 OSNP 2000/15/579, podobnie w orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 2003.04.10, sygn. akt III APa 40/02, publik. w OSA 2003/12/43.). Powyższe wnioskuje również zastosowanie w kwestiach związanych z uprawnieniami urlopowymi oraz ekwiwalentem za niewykorzystany urlop, gdyż do ich ustalenia konieczna jest podstawa w postaci stosownej dokumentacji pracowniczej.

Tym samym mając na względzie kryteria wskazane w art. 322 kpc, zdaniem Sądu za odpowiednią kwotę w niniejszej sprawie należało uznać sumę wskazaną przez powoda. W tym zakresie Sąd opierał się na kwocie średniego miesięcznego wynagrodzenia, wymiarze urlopu, w porównaniu do okresu umowy i okresu zatrudnienia. Należy

zauważyć, że w tym zakresie art. 322 kpc umożliwia w przypadku braku możliwości ścisłego ustalenia kwoty jej zasądzenie według oceny Sądu, przy uwzględnieniu okoliczności sprawy. W pełni należy w tym miejscu zgodzić się ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z 19 lutego 2010, w sprawie o sygn. II PK 217/09, że w sytuacji, gdy pracownik udowodnił, że pracował w godzinach nadliczbowych, a jedynie - wobec nieprowadzenia przez pracodawcę ewidencji czasu pracy - nie może udowodnić dokładnej liczby przepracowanych godzin, ustalenie wynagrodzenia może nastąpić według reguł z art. 322 k.p.c.

Pogląd powyższy można również zastosować w niniejszej sprawie, gdyż wynagrodzenie i ekwiwalent do poprawnego wyliczenia wymagają bazowania na dokumentach, co w sytuacji ich braku powoduje konieczność zastosowania art. 322 kpc.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 kc w brzmieniu z chwili wyrokowania, za datę początkową przyjmując 12 marca 2015 roku. Roszczenie to zostało zgłoszone na etapie rozpoznawania sprawy, w piśmie procesowym rozszerzającym powództwo. Zgodnie z art. 193 § 3 kpc w sytuacji wystąpienia z nowym roszczeniem obok pierwotnego skutki wytoczenia powództwa rozpoczynają się z chwilą zgłoszenia roszczenia na rozprawie w obecności pozwanego. Ponieważ żądanie zgłoszono na rozprawie, w dniu 12 marca 2015 roku, przy czym obecny był pełnomocnik pozwanego, od tej daty należy liczyć okres w którym pozwany pozostaje w zwłoce co do ww. roszczenia. Z teź przyczyny od opisanej daty należą się powodowi odsetki ustawowe.

Art. 97 kp przewiduje, że w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy pracodawca jest obowiązany niezwłocznie wydać pracownikowi świadectwo pracy. Jego wydanie nie może być uzależnione od uprzedniego rozliczenia się pracownika z pracodawcą.

Dyspozycja tego przepisu jest jednoznaczna i nakłada na pracodawcę obowiązek natychmiastowego, bez zbędnej zwłoki, wydania świadectwa pracy po ustaniu stosunku pracy. Ponieważ powód nie jest już pracownikiem pracodawcy może on skutecznie domagać się spełnienia przez pracodawcę ww. obowiązku. Dokument ten winien spełniać kryteria opisane w art. 97 kp oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie szczegółowej treści świadectwa pracy oraz sposobu i trybu jego wydawania i prostowania. Brak takiego dokumentu lub wydanie dokumentu niespełniającego prawem przepisanych wymogów powoduje zasadność roszczenia w tym zakresie. Wobec powyższego orzeczono o obowiązku wydania świadectwa pracy za okres zatrudnienia.

Pozostałe roszczenia powoda: o wypłacenie diet za podróż służbową, wypłacenie ekwiwalentu za odzież roboczą oraz uregulowanie kosztów podróży własnym samochodem do miejsca pracy nie mogą zostać uwzględnione.

W myśl art. Art. 77⁵ § 1 kp pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową.

Do pracowników, którzy mają stałe miejsce pracy podróż służbowa oznacza wyjazd poza stałe miejsce pracy w celu wykonania zadania służbowego. Stałe miejsce pracy pracownika może być ulokowane zarówno w miejscowości, w której znajduje się siedziba pracodawcy, jak i poza tą miejscowością.

Podróż służbowa odnosi się jedynie do zdarzenia incydentalnego w stosunku do pracy umówionej i wykonywanej zwykle w ramach stosunku pracy. Oznacza to, że w podróży służbowej nie można przebywać nieustannie. Nie jest zatem podróżą służbową wykonywanie pracy w różnych miejscach, gdy przedmiotem zobowiązania pracownika jest stałe wykonywanie zadań roboczych we wskazanych w umowie miejscach, również gdy znajdują się poza siedzibą pracodawcy. Takie zapatrywanie wyraził też Sąd Najwyższy w Uchwale 7 sędziów z dnia 19 listopada 2008 r. II PZP 11/08.

Mając powyższe na uwadze należy uznać, że powód nigdy nie był w podróży służbowej. Umowa wyraźnie wskazywała, że ma wykonywać pracę na terenie Francji, we wskazanych miejscach. Praca miała być tam świadczona stale,

w terminie wskazanym w umowie. Wyjazd do Francji nie był incydentalnym zdarzeniem w celu wykonania jednorazowego zadania, lecz stałym pobylem w miejscu gdzie praca miała być wykonana zgodnie z umową.

Ponieważ w czasie świadczenia przez powoda pracy nie doszło do podróży służbowej, nie ma podstaw do uwzględnienia żądania w tym zakresie.

Zgodnie z art. Art. 237⁶ § 1 kp pracodawca jest obowiązany dostarczyć pracownikowi nieodpłatnie środki ochrony indywidualnej zabezpieczające przed działaniem niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia czynników występujących w środowisku pracy oraz informować go o sposobach posługiwania się tymi środkami.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego pracodawca zapewnił kaski i rękawiczki, natomiast pracownikom potrzebne były ich zdaniem dodatkowe środki ochrony. Powód jednak nie zgłaszał pracodawcy potrzeby udostępnienia mu konkretnych środków. Nie udowodnił on również tego, że korzystał z odzieży roboczej w postaci specjalnych butów, kombinezonów, kamizelek i rękawiczek oraz w związku z tym poniósł wnioskowane koszty. Jak wskazano powyżej, kwoty które miał wydatkować na te artykuły, zostały podane zupełnie dowolnie, bez oparcia w materiale dowodowym. Również okoliczności ich zakupu zostały uznane za niewiarygodne.

Jak stanowi art. 6 kc, z mocy art. 300 kp stosowany w sprawach z zakresu prawa pracy, to na stronie twierdzącej spoczywa ciężar udowodnienia zgłaszanych roszczeń. Stanowi tak również art. 232 kpc. Ponieważ powód nie udowodnił w ogóle wysokości kwot wydatkowanych na odzież roboczą, jego roszczenie w tym zakresie należało oddalić.

Za niezasadne uznane zostało również żądanie zasądzenia kwot związanych z wykorzystywaniem własnego samochodu do celów służbowych.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że strony porozumiały się co do sposobu rekompensaty użytkowania prywatnego samochodu. Na dojazdy z Polski i Francji powód otrzymywał ryczałtowe kwoty na pokrycie kosztów paliwa. Miał również zapewnioną możliwość korzystania z własnego samochodu na miejscu – za zwrotem kosztów paliwa lub też poruszania się służbowym busem. Tak w porozumieniu obie strony uregulowały kwestie związane z transportem. Nie przewidziano przy tym dodatkowych uprawnień dla powoda związanych z kwestiami amortyzacji, zużycia części lub przekroczeniem limitu wydatków.

Zgodnie z § 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy, zwrot kosztów używania przez pracownika w celach służbowych do jazd lokalnych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy, zwanych dalej "pojazdami do celów służbowych", następuje na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej między pracodawcą a pracownikiem, o używanie pojazdu do celów służbowych, na warunkach określonych w rozporządzeniu.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika, by strony zawierały taką umowę i by inaczej niż w opisanych ustaleniach regulowały kwestie dojazdu i transportu. Oznacza to, że brak jest podstaw do uwzględnienia tak sformułowanego żądania. W oparciu o przedstawioną powyżej argumentację dotyczącą art. 6 kc oraz 232 kpc należy uznać, że powód nie wykazał innych niż ustalone w stanie faktycznym regulacji co do podróży. Te zaś nie przewidują dodatkowych uprawnień dla powoda niż już uzyskane od strony przeciwnej.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd zastosował normę art. 100 zdanie pierwsze kpc i wzajemnie zniósł koszty zastępstwa procesowego. Obie strony w podobnym stopniu wygrały i przegrały proces, co uzasadnia takie rozstrzygnięcie w przedmiocie tego składnika kosztów procesu.

Zgodnie z art. 113 ust. 1 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych kosztami sądowymi, których powód nie miał obowiązku uiścić obciążono przeciwnika, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie

kosztów procesu. W związku z powyższym sąd nakazał pobrać od pozwanego kwotę 81,26 zł. Jej wysokość uwzględnia stopień wygrania sprawy przez powoda, który z jej uiszczenia był zwolniony z mocy art. 35 ust. 1 przywołanej ustawy.

Z tych wszystkich względów, należało orzec jak w sentencji.

Z: (...).